

כִּדְרָה הַקְּלָמָדְךָ לְלֹם ל' נִסָּן (א' דָרְאָשׁ חַדְשָׁ אַיִיר / ט'ו
לְעֹמֶר) (הילולת רבי חיים ויטאל ב"ר יוסף ז"ע)

שְׁפַרְתָּךְ קָלְקָלָתְךָ פָּטוֹתָךְ רַזְצָבָתְךָ
וּעֲקָרְךָ הַכּוֹנָה, שֶׁבְּאַשְׁר הַזָּא מִשְׁקָעַ בְּתִכְלִית הַתְּגִבָּרוֹת הַחַשְׁךָ
וְהַקְּלָפָה, וְהַזָּא כָּלוֹא וּמְסָגֵר בְּתוֹךְ הַחַשְׁךָ אַפְּלָה,
הַמִּסְבָּבָת וּמִקְפָּת אַזְתָּו מִכֶּל צִדְיִים בְּכָמָה סְבוּבִים רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וְאֵין לוֹ שָׁוֹם פִּתְחָה וְתִקְנָה וְתִחְבּוֹלָה לְצַאת מִתּוֹךְ הַחַשְׁךָ. אַזְיָ
עֲקָר עַצְתָּו שִׁימְשִׁיךְ עַצְמוֹ לְהָאָמָת, וַיִּבְאִטְעַל הָאָמָת לְאָמָתָו,
וַיִּבְקַשׁ רַק הָאָמָת הָאָמָתִי. וּכְנֶגֶד זֶה אֵין שָׁוֹם חַשְׁךָ וּסְבוּבָשִׁיחָ
לוֹ, בַּיְּהָאָמָת הַזָּא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ, וְהַזָּא בְּחִינָת "ה'" אַזְרִי".
וּכְיוֹן שָׁה' אָזְרָלָז, אֵין שָׁוֹם חַשְׁךָ שִׁיחָשִׁיךְ אַזְתָּו. וּבּוֹדָאי יִזְפָּה
לְרֹאשׁ הַפְּתָחִים לְצַאת מִהַחַשְׁךָ, בְּחִינּוֹת "פִּתְחָה דְבָרִיךְ יִאֵיר
מִבֵּין פְּתִיעִים" בְּגַ"ל. וְהַבָּנוּ הַיְּטֵב:

וְהַעֲקָרְךָ, שֶׁבְּתִפְלָתוֹ וְתִחְגָּתוֹ וּבְקָשָׁתוֹ, אַפְּעַלְפִי שְׁאֵי אִפְּשָׁר
לוֹ לִדְבֶּר שָׁוֹם דָבָר בְּתִפְלָה וְתִחְנוּנִים, מַגְדָּל הַחַשְׁךָ
וְהַבְּלָבּוֹל הַמִּסְבָּב אַזְתָּו מַאַד מִכֶּל צִדְיִים, אַפְּעַל פִּי כֹּן, עַל כָּל
פָּגִים יִרְאָה לִדְבֶּר הַדָּבָר בְּאָמָת, בְּאֵיזָה מִדְרָגָה גִּמְזוֹבָה שַׁהְזָא.
בְּגַזְוּן לְמַשְׁלֵל, שִׁיאָמָר: "ה' הַזְּשִׁיעָה", בְּאָמָת. אַפְּעַלְפִי שְׁאַיְנוּ יִכְזֹל
לִדְבֶּר בְּהַתְּלִיהָבּוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת בְּרָאוּי, אַפְּעַלְפִי-כֵּן יִאֵמֶר הַדָּבָר
בְּאָמָת, בְּפִי מַה שַׁהְזָא. וּעַלְיִדְיִזְהָ יִזְפָּה לְצַאת מִחַשְׁךָ לְאָזְרָ
הַפְּתָחִים שֶׁבְּתוֹךְ הַחַשְׁךָ, וּעַלְיִדְיִזְהָ יִזְפָּה לְצַאת מִחַשְׁךָ לְאָזְרָ
וְלַחֲתִפְלֵל בְּרָאוּי, וּבְגַ"ל. וּעַזְוַי לְעַזְוַי בְּזַהֲרָה תִּהְמָת יִכְסִימָו בְּסִימָן ט'):
גַּם בְּזֹה שִׁיזְבָּה לְבָקָע פִּתְחָה לְצַאת, יִזְפָּה גַּם אַחֲרִים עַמּוֹ, לְעֹזֶר
לַתְּשׂוֹבָה רְשָׁעִים אַחֲרִים, לְהַזִּיאָם מִהַחַשְׁךָ וְהַגְּלוֹת שְׁהָם

זֶקְןָ נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

אֲשֶׁר פִּזְבְּחָת אֶצְבָּל "אֲשֶׁר אֲשֶׁר מִקְוֹה שֶׁדֶבֶר מִסְפְּרִי רַבְבָּשׂ עַזְהָז תַּקְזֹז לְפָלָל" →
גַּו → "חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַזָּאת "נִצְחָתִי וְאַגְּזָתִי" שְׁעִירִת תִּיקְוֹן המידות → 30

אָסּוּרִים שָׁם. וְזֹהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת וּפְתַח הַתְּבָה בְּצָדָה תְּשִׁים,
שְׁתַעֲשֶׂה פְּתַח בְּאָוֹתָם שְׁהָם מִן הַצָּד, כְּלוֹמֶר שְׁהָם מִצָּד אַחֲר, וְלֹא
מִצָּד הַקְּדָשָׁה, רַק מִסְפְּרָא אַחֲרָא. וְהַוָּא יַעֲשֶׂה פְּתַח, לְעוֹזֶר לְבָם
לְהַשְּׁיבָם לְצַאת מִהַחְשָׁד. וְאַזְיִ תְּחִתִּים שְׁגִינִים גְּשִׁלְיִשִּׁים, הַיָּנוּ
הַשְּׁלֹשָׁה עַזְלָמוֹת כְּגַ"ל, תְּעַשָּׂה. כִּי אַתָּה תְּקִימָם בְּאָמָת כְּגַ"ל:

רִישׁ בְּכָל דָּבָרִים הַגְּלִיל, עֲנִינִים גְּבוּהִים בְּעֲנִין הַתְּפִלָּה, לְכָל
אַחַד לְפִי מִדְרָגָתוֹ. וּבְעֲנִין זֹה גַּכְלָל עֲנִין כּוֹכְבִים וּמִזְלֹות,
אַיְדָן גְּעֻשִׁים בְּבְחִינַת הַתְּפִלָּה, וְהַוָּא נָתֵן שְׁפָעַ לְכָל דָּבָר. וּעֲנִין מַה
שָׁאָמָרוּ חַכְמִינָה, זָכְרוֹנָם לְבָרְכָה (בִּרְאָשִׁית רְבָה פָּרָשָׁה י): 'אַיְזַן לְהַ
עֲשָׂב שָׁאַיְזַן לוֹ כּוֹכֶב' וּכְו', כִּי הוּא מִשְׁפִיעַ לְכָל בְּדָבוֹרָיו הַאֲמָתִים.
וּעֲנִין נָסַחָאות הַתְּפִלָּה, כִּי יִשְׁיָב שְׁעָרִים בַּיּוּעַ, וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת
תְּפִלָּתוֹ לְשַׁעַר הַשְּׁבָט שֶׁלֹּו, כִּי אִם יִגְעַל לְשַׁעַר שְׁבָט אַחֲר לֹא יִזְכָּל
לְעַלוֹת. וְזֹהוּ (בִּמְדָבָר כ"ד): "דָּרְךָ כּוֹכֶב מִיעָקָב וְקָם שְׁבָט מִישְׁרָאֵל".
'זָקָם', 'אַיְזַן עֲמִידָה אֶלָּא תְּפִלָּה' (ברכוֹת ו). וְהַיָּנוּ שְׁבָט מִישְׁרָאֵל,
שְׁצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתוֹ לְשַׁעַר שְׁבָטוֹ, וְהַיָּנוּ 'דָּרְךָ כּוֹכֶב מִיעָקָב'
כְּגַ"ל. וּבָזָה גְּעֻשָּׁה זֹוֶג לְמַעַלָּה, וְדָרְךָ הַזָּא בְּחִינּוֹת זֹוֶג, מַלְשָׁzon
(בִּרְאָשִׁית ו): "כִּי הַשְׁחִית בָּל בְּשֶׁר אֶת דָּרְכָו". וְהַיָּנוּ שְׁגַּצְטָעָר אֶבָּא
בְּגִינִּים בָּל יִמְיוֹ עַל תְּפִלָּתוֹ שְׁתַהְאَا סְמוֹכָה לְמַטָּהוֹ (ברכוֹת ה), כִּי
"אִישׁ לְמַטָּה אָבּוֹתָיו תִּשְׁלַחְנוּ", שְׁצָרִיךְ לְשַׁלְחָה הַתְּפִלָּה לְמַטָּה
אָבּוֹתָיו, הַיָּנוּ לְשַׁבָּט שֶׁלֹּו כְּg"ל. וְהַיָּנוּ 'שְׁתַהְאَا סְמוֹכָה לְמַטָּתי',
לְמַטָּה שֶׁלֹּו. זַעַל מַטָּתִי שְׁתַהְאَا נָתָונָה בֵּין צְפֹן לְדָרוֹם, כִּי אָמָרוּ
חַכְמִינָה, זָכְרוֹנָם לְבָרְכָה (בָּבָא בְּתָרָא כה): 'הַרְוֹצָחָה לְהַחֲכִים יִדְרִים
לְהַעֲשֵׂר יִצְפִּין'. וּבָכָל דָּבָר, טֹוב הַמִּמְצָע בַּיּוּעַ, כִּי 'טֹוב תֹּרֶה
עַם דָּרְךָ אֶרְץ' (אָבּוֹת פָּרָק ב) (הַיָּנוּ חַכְמָה וּעֲשִׂירָות). וְהַיָּנוּ בֵּין צְפֹן
לְדָרוֹם, שְׁתַהְאَا מִמְצָע בֵּין שְׁגִינָהֶם, הַתְּפִלָּה, שְׁהַוָּא בְּחִינַת מַטָּהוֹ

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

כג"ל. (הינו בין חכמה ועשרה, שהן בחינת צפון ודרום כג"ל, הרוצה להחכים ידרים ולהעשיר יצפין). וזהו ופתח התבאה בצדה תשים, שתתפלל דברוי אמת, שייעלו למקומם לשער שבט שלו. והינו בצדה תשים, שתתשים הפתח התבאה, הינו דברוי אמת של התבאה, הצד שלה, בשער שבתו המגיע לו, והענין עמוק. (עין כל זה בסימן ט' הג"ל):

שיד לעיל, למה שכתב שם כי באמת יש שם פתחים הרבה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 'הבא לטמא פותחים לו, יש לו פתחים הרבה'. וכיוון שגמצא שם פתחים (הינו הפתחים שגפל על ידם), היה יכול לצאת, רק הנסייל בחישך הולך וכו' עין שם.

ראז בSSH מעתה מפיו הקדוש כל העניין הג"ל, דברתי עמו, זכרונו לברכה, שלכארה קשה על זה, כי תלא רבותינו, זכרונם לברכה, אמרו שם (במנחות כ"ט): "מפני מה גברא העולים זהה בה", מפני שדו מה לאכדרה (פרש רש"י שפטות מתחתיו), של הרוצה לצאת יצא (פרש רש"י של הרוצה לצאת ממנו לתרבות רעה יוצא). ומאי טעם תלייא ברעה, כדי הדר בתשובה מעילו לה (פרש רש"י מעילו לה, בפתח העליון בין רגלי שבתוכו לנגו). וליעילו בה, לא מסתיעי מלטה וכו' (פרש רש"י וליעילו בה, פתח התחתון נפק בה. לא מסתיעא מלטה, דהבא לטהר בעי סייעא מפני יציר הרעה, הלא עבדי לה סייעא פתח יתרה). גמצא מבאר בזה, שאי אפשר לצאת מהטמאה ולשוב בתשובה על ידי הפתח שגפל דרך שם, מבאר היטב בגמרא ופרש רש"י הג"ל. ולכארה זה סותר למה שכתב למלחה, שיובילן לצאת מהטמאה, על ידי הפתחים שיש בהטמאה בעצמה כג"ל.

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר ג'לה פֶּלֶג מִזְחָצָה תְּזִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

וְאָמֵר: יִפְהַת הַקְשִׁית. וְהַשִּׁיב כֹּל אֶחָר יָד, שִׁיש בָּזָה דָבָרִים בָּגָו. כִּי אִם יִזְכַּה לְרֹאֹת הַפְּתָחִים שִׁיש שָׁם, הַזָּא יִכְזֹב לְצֹאת דָרְך הַפְּתָחִים שֶׁל גְּפִילַת חֲבָרוֹ. כִּי הַיְרִידָה וְהַגְּפִילָה שֶׁל זָה, הַזָּא בְּחִינַת עַלְיהָ שֶׁל זָה, וְהַבָּז. הַיְנוּ, לְפָעָמִים מַה שֶּׁגַּחֲשָׁב גְּפִילָה וַיְרִידָה אֶצְלָ חֲבָרוֹ שַׁהְזָא בְּמִדְرָגָה גְּבוֹהָה יוֹתָר, גְּחַשָּׁב אֶצְלָו בְּחִינַת עַלְיהָ, לְגַבֵּי מִדְרָגָתוֹ הַשְּׁפָלָה. עַל בָּז, אֲפִלּוּ עַל פִּי שָׁאי אָפָשֶׁר לְעַלוֹת דָרְך הַפְּתָחִים שֶׁגַּפֵּל הַזָּא בְּעַצְמוֹ דָרְך שָׁם, רַק דָרְך פְּתָח הַגְּבוּהָ יוֹתָר בְּמַבָּאָר בְּגַמְרָא הַגְּיָל, אֲפִ-עַל-פִּי-בָז אִם הָיָה זָכָה לְרֹאֹת הַפְּתָחִים שִׁיש בְּהַטְמָאָה בְּעַצְמָה, הָיָה יִכְזֹב לְעַלוֹת מִשָּׁם, דָרְך הַפְּתָחִים שֶׁל חֲבָרוֹ הַגְּבוּהָ מִפְנָיו שֶׁגַּפֵּל עַל יָדָם. כִּי הַיְרִידָה וְהַגְּפִילָה שֶׁל חֲבָרוֹ, גְּחַשָּׁב אֶצְלָו עַלְיהָ בְּגָיָל. אָבָל אֵי אָפָשֶׁר לוֹכֹת לְרֹאֹת הַפְּתָחִים שִׁיש שָׁם, וְלְעַלוֹת מִשָּׁם עַל יָדָם, בְּיַיָּאמֶן עַל יָדִי הָאֶמֶת, עַל יָדִי שִׁירָגִיל עַצְמוֹ לְדִבֶּר בְּתִפְלָתוֹ הַדָּבָר בְּאֶמֶת כְּפִי מַה שַׁהְזָא. אֲפִלּוּ עַל פִּי שַׁהַחְשָׁךְ וְהַמְּנִיעּוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים מִסְבָּבֵין וּמִקְיָפֵין אָזֶה מִכֶּל צַד וּמִצְדִּי צַדִּים, וּמִבְּלִבְלִין אָזֶה מַאֲדָם עד שָׁאיָנוּ יִכְזֹב לְהַתְפִּילַל בָּלָל, אֲפִ-עַל-פִּי-בָז עַל כָּל פָּגִים יִרְאָה לְדִבֶּר הַדָּבָר בְּאֶמֶת בְּאֵיזָה מִדְרָגָה שַׁהְזָא בְּגָיָל, וּבָז יִרְאָה לְהַמְּשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד אֶל הָאֶמֶת לְאֶמֶת וּבְגָיָל. וְעַל יָדִי זָה יִזְכַּה שִׁיאַיר לוֹ הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ, וַיִּרְאָה הַפְּתָחִים שִׁיש שָׁם, וַיִּזְכַּה לְצֹאת מַחְשָׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל וּבְגָיָל. עַזְן שָׁם הַיְיטָב הַיְיטָב:

וְאָמַר לֵי אֹז, **שְׁעַל-יִדִי עַצָּה** זוֹאת יְכֹלֵין לְהִיוֹת אִישׁ כְּשֶׁר
בְּאֶמֶת כָּל יָמֵי חַיָּיו. כִּי תְּמִיד אַיְדֵי שְׁהֽׁוֹא יְכֹלֵין לְהִחְיוֹת
אֶת עַצְמוֹ וְלִהְחֹזֵק אֶת עַצְמוֹ עַל יָדֵי זֶה, עַל יָדֵי הָאֶמֶת שְׁהֽׁוֹא אָזְרָן
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ, אֲשֶׁר "גַּם כָּל חַשֵּׁךׁ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמְּנָנוּ" (קהלת).

לצאת משם. רק שאין רואין אותו, מחרמת גודל התחושות שיש שם. אבל על ידי האמת, מאיר לו השם יתרחק בעצמו, ויזכה לראות ולמצא פתח תקווה גם בעומק נפילתו, לצאת מaphaelה לאורה, ולהתקרב אליו יתרחק באמת תמיד. אמן ואמן:

זהר תעשה לתיבה - קיב

א הַכָּל הַיֹּצָא לְעֵדָה וְלִמְעָשָׂה מִהַמְאָמָר הַזֶּה מְגֹדֶל מִעָלָת
דָבָר הָאֲמָת בְּהַתְפִּלָּה, שְׁעַל-יָדָיו יָאִיר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ
לְרֹאשׁוֹת הַפְּתָחִים שִׁישׁ בְּהַטְמָאָה וְלִצְאת מְחַשֵּׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל וּכְוּ,
כִּבְרָה נְעַתָּק לְעֵיל בְּסִימָן ט עֵין שָׁם. וּבְכָאן מִבָּאָר בִּיּוֹתָר
שְׁהַמִּשְׁכִּיל הַמְבִין יִשׁ לוֹ לְהַתְפִּלָּל כָּל יָמָיו שִׁיזְבָּה פָּעָם אֶחָד כָּל
יָמִי חַיָּיו לְדִבָּר דָבָר אֶחָד שֶׁל אֲמָת לְפָנֵי ה' בְּרָאוֹי וְעַל יָדָי עַצְחָה
זֹאת יִכְזְלִין לְהִיוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּאֲמָת כָּל יָמִי חַיָּיו, כִּי תְּמִיד אֵיךְ
שְׁהָוָא יִכְזְלִין לְהִחוֹת אֶת עַצְמוֹ וְלְהִחְזִיק אֶת עַצְמוֹ עַל-יָדָי הָאֲמָת
שְׁהָוָא אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ אֲשֶׁר גַּם כָּל חַשְׁךְ לֹא יִחְשִׁיךְ
מִמְּפָגָה, כִּי אֵין שָׁום טְמָאָה וּסְטָרָא אַחֲרָא בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יְהִי שָׁם
פִּתְחִים לְצֹאת מִשֵּׁם רַק שָׁאיָן רֹואִים אֶזְתָּם מְגֹדֶל הַחַשְׁכּוֹת שִׁישׁ
שָׁם. אֲבָל עַל-יָדָי הָאֲמָת מְאִיר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ וַיִּזְבַּח
לְרֹאשׁוֹת וְלִמְצָא פִּתְחָה תְּקוֹהָ גַּם בְּעַמְקָד גְּפִילָתוֹ לְצֹאת מְאָפָלָה
לְאוֹרָה וְלְהַתְקִרְבָּה אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ בְּאֲמָת תְּמִיד אָמָן:

כְּרָבָבָה מִזְרָחֵי הַמִּזְרָחָה

חלק ראשון

א רָאִיתִי וְנַתּוֹן אֶל לְבֵבִי לְרִשְׁתָם בְּלִי גְּדֹר בְּכָל פָּעָם בְּקִצּוֹר אַיִּזָּה

מְעֻשֵׁיּוֹת הַגָּעָשִׁים עַמִּי בְּכֶל עַת, יְהִי רְצׂוֹן שְׁיִהְיָה הַכָּל לְטוֹבָה:
בָּשָׁנָה תִּקְיָם נֹלְדָתִי בְּקָהָלָת-קָדְשׁ גַּעֲמִירּוֹב בְּחַמְשָׁה עָשֶׂר
בְּשָׁבְטִ:

בשנת תקנ"ב גתקשר אביו זכרונו לברכה בשדוכין שלו עם חותני הצעון הצדיק המפרנס מורהו הרבה רבי זייד צבי זכרונו לברכה ובשנת תקנ"ג בשבת נחמו היה הירושאין שלו בקהלה קדש שאריגראד והייתי סמוך על שולחן חותני שני שנים:

ואז הָיָתִי מִתְנַגֵּד גָּדוֹל עַל הַחֲסִידִים מִמְּחֻמָּת שְׁחוֹתָנוּ הָיָה חֹלֶק עַלְيָהֶם מִאֶד, וַדָּבֶר הַרְבָּה עַלְיָהֶם לִפְנֵי וּלְפָנֵי שֶׁאָרֶץ חַתְנָיו וּבְנָיו בַּיּוֹתָו, וַאֲמַר שֶׁכֶּל בְּוֹנְתָו בְּדָבוֹרָיו כִּי לְרַחַק מֵהֶם אַחֲרֵיכֶם יֵצָא תִּי מִשְׁאָרִיגָּרָאָד בְּתִיחַלְתָּה שְׁנִית תְּקִנָּיו בְּחָג הַסְּפָכוֹת, וּבָאָתִי לְקַחַלְתָּה קָדְשָׁנָעָמִירֹב עִם זָוְגָתִי תְּחִיה וְהָיָתִי סְמוֹךְ עַל שְׁלַחֵן אָבִי זָכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה, וְגַתְחַבְּרָתִי לְלִמְדָה בְּחָרָף עִם חֶבְרִי זָכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה וְהָזָה הָיָה מַגְדָּל מִקְטָנוֹתָו בֵּין הַחֲסִידִים, וְהָזָה אָצֵל בְּמִה צְדִיקִים וַדָּבֶר עַמִּי הַרְבָּה וְהַתּוֹבָח עַמִּי שְׁהַחֲסִידִים הֵם יִרְאִים וּשְׁהַצְדִּיקִים הַמְּפִרְסָמִים שְׁבִינֵיהֶם הֵם גְּדוֹלִים בְּמַעַלָּה מִאֶד וּעוֹבְדִים אֶת הַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ בְּאֶמֶת (בְּאָשֶׁר הִיא בְּאֶמֶת) וְגַם שֶׁאָרֶץ אֲנָשִׁים הַתּוֹבָחוּ עַמִּי בָּזָה וּבְכֶל זָה הָיָתִי חֹזֶק בְּדָעַתִּי הַרְבָּה בְּהַתְנַגְּדוֹת מִמְּחֻמָּת אֲרֵס הַדָּבוֹרִים שֶׁל חֹתְנָנוּ זָכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה שְׁהַכְּנִים בֵּי הַרְבָּה כִּי אַפְּעַל פִּי שְׁהָזָה צְדִיק וַיַּרְא שְׁמִים, אָבֵל לֹא זָכָה לִיְדָעַ מְאוֹר קְדִשָּׁת אֶמְתָת הַצְדִּיקִים גְּדוֹלֵי הַחֲסִידִים הַמְּפִרְסָמִים וְהָזָה חֹלֶק עַלְיָהֶם מִאֶד בְּגַזְּבָר לְעַיל וּמִמְּחֻמָּת זָה בְּכֶל הַחָרָף הַגּוֹזֵר לְעַיל שְׁהָיָתִי בְּגַעֲמִירֹב הָיָתִי עַדְיָן מִתְנַגֵּד עַלְיָהֶם:

אחר כך מרבי הדברים של חברי הצעיר לעיל ושארי אנשים
הבחןתי האמת, וזכהתי לבנים באמותה חכמים והסבירמה דעתך

עם הַחֲסִידִים שֶׁטוֹב לְהַתְּקִרְבָּה לְהַצְדִּיקִים הַמִּפְרָסְמִים גְּדוֹלִי הַחֲסִידִים, כי הם אֲנָשִׁי אַמְתָה וְה' עַמָּם וְאֶז גַּמְשָׁד עַלְיִי יְרָאָה קָצָת וְגַשְׁתַּגִּיתִי לְטוֹבָה בְּכֹמֶה דָבָרִים הַיְדוֹעִים לְיִי וְעַם כָּל זֶה עַדְיוֹן הָיִיתִי תֹּועָה בְּדָרְךָ וְלֹא יָדַעְתִּי בֵּין יְמִינִי לְשִׁמְאָלִי כִּי לֹא הָיָה לִי מְגַהֵג בְּרָאֵי וְכָל מָה שָׁעַבְרָה עַלְיִי בִּימִים אַלְוִי קָצָרָה הַיְרִיעָה לִסְפָּר:

סִדְרַ כְּלָקָטִי שְׁלֹצָת הַשְׂפָּחָה

ל בְּגִינִי אָדָם הִם מִזְגָּעִים גְּדוֹלִים מַאֲד. וְהַעֲקָר הוּא הַלִּיצָנּוֹת שְׁלָהָם, שִׁמְזָגָע מַאֲד מִן הָאַמְתָה, כִּי דַעַע הַיְיטָב לְמַי שְׁבָקִי בְּחִכְמּוֹת וְלִיצָנּוֹת שְׁלָהָם. לֹא מִבְּעִיא חִכְמּוֹת וְלִיצָנּוֹת שֶׁל קָלִי עֹזְלָם הַהוֹלְכִים בְּדָרְכֵי הַמִּחְקָרִים, שִׁמְתָּלוֹצָצִים הַרְבָּה מִדָּת יִשְׂרָאֵל, בְּמִפְרָסָם, שַׁזְחָה מִזְיק וְעוֹקָר אֲת הָאָדָם לְגַמְרִי רְחַמְנָא לְצַלּוֹן, אַלְא אָפָלוּ הַחִכְמּוֹת וְהַלִּיצָנּוֹת שֶׁל הַגְּרָאֵין כְּבָשָׂרִים וְחֲסִידִים, וְעוֹשָׂים לִיצָנּוֹת מִכֹּמֶה דָבָרִים שְׁבָקְדָשָׁה, גַם הִם מִזְיקִים הַרְבָּה וּמַרְחִיקִים הַרְבָּה מַאֲד מִעֲבוֹדָת הַשֵּׁם בְּאַמְתָה. וּבְכֹמֶה אֲפָגִים גַּרוּעָ יֹתֶר הַלִּיצָנּוֹת שְׁלָהָם מִהַלִּיצָנּוֹת שֶׁל הַקְּלִי-עֹזְלָם, כִּי מַהְקָלִים הַגְּלִיל בּוֹרָחִים רַב הַעֹזְלָם, כִּי הַכָּל יוֹדְעִין שְׁחִכְמָת הַפִּילּוּסְפִּיאָ עֹזְקָרָת אֲת הָאָדָם מִשְׁגַּנִּי עֹזְלָמוֹת וּמַזְרִידִין אֶזְתוּ לְשַׁאֲול תְּחִתְיוֹת רְחַמְנָא לְצַלּוֹן, אָבָל זֹאת הַלִּיצָנּוֹת וְהַחִכְמּוֹת שֶׁל הַגְּרָאֵין כְּבָשָׂרִים הַגְּלִיל, אַיִן הָאָדָם בּוֹרָח מֵהֶם כָּל-כֵּה, מַאֲחֵר שִׁיוֹצָאים מִפִּי הַכְּשָׂרִים קָצָת, וְהִם מַלְכִיבִישִׁים הַכָּל בְּדָרְכֵי אַמְתָה, וְהַכָּל מַעֲשָׂה בְּעַלְדָבָר. וְהַזְלָה בְּתָם יְלִד בְּטָה, וַיְבָרַח מֵהֶם וּמִהַמְזָגָע, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל כָּל מִינִי חִכְמּוֹת וְלִיצָנּוֹת שְׁלָהָם, וַיְלַךְ בְּתָמִימּוֹת וּפְשִׁיטּוֹת בְּדָרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר מַעֲזָלָם (שִׁיחָות-הַרְ"ן ס"י פ"א).

ממן ופרנסה

ה עליידי דברים בטלים ולשון הרע בא עניות. גם עליידי גאה
בא עניות. ועלידי צדקה מתקן אותם, וממשיך שפה וגתענשר
(לקומ ס' ד).

בְּעַל-יִדִּי פָּגָם הַבְּרִית אֵין לוֹ פְּרִנְסָה (שם ס"י ז').

ג עליידי תפלה בכח זוכה לפרשנה (שם סי' ט).

ל מִרְיוֹת וַיָּגַע תַּחַת הַפְּרִנְסָה הוּא כַּפֵּי פְּגִם הַבְּרִית (שם ס' יא. ועי' ברית ז).

כ על יְדֵי שִׁמְשָׁבֶרֶין תְּאוֹת מִזְוֹן, מִמְשִׁיכַיִן הַשְׁגַּחָה שְׁלַמָּה; וְשִׁבְירָתָה הִיא עַל-יְדֵי צְדָקָה, בַּי עַל-יְדֵי צְדָקָה מִקְרָרֶין חֲמִימֹת תְּאוֹת מִזְוֹן וּמִשְׁבֶּרֶין תְּאוֹת הַגִּידוֹת וְהַעֲשִׂירוֹת, וְזֹכָה לְעָשׂוֹת מִשְׁאַזְמָתָן בְּאָמוֹנָה וְלְהִזְוֹת שְׁמָחָה בְּחַלְקוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ נְחַתְּרוֹחַ בְּמַה שְׁחַנָּנוּ הַשִּׁם, וְאֵינוֹ אֵץ לְהֻשֵּׁיר, שַׁזְחָוּ עַקְרָב תְּאוֹת מִזְוֹן, שַׁחוֹא יָגַע תָּמִיד בִּגְיוֹזֹת וּטְרָחוֹת וּטְרָדוֹת גְּדוֹלוֹת, וּמִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הַקְּלָלה שֶׁל "בְּזַעַת אֲפִיךְ תְּאַכֵּל לְחַם", רְחַמְנָא לְצַלֵּן. וְעַל-יְדֵי צְדָקָה גְּצֹולִין מִזְהָה, וְנְחַשֵּׁב כְּמַקְטִיר קַטְרָת (שם ס' יג).

כְּרָבָבָה

פעם אחַת נָעֲשָׂה מֶלֶךְ חִדְשָׁ בֵּין הָמִם וְעֹשֵׂו לְפָנֵיו לִיצְנוֹת גְּדוֹלֹות
פְּנַיִל וּבָא בְּשֶׁמֶחֶה גְּדוֹלָה וּעֲשָׂה לְעַצְמוֹ אֲבִירֹות לְבָמָאָד וַיֹּאמֶר
לְעַקֵּר אֶת הָאִילָן בָּלוֹ לְגַמְרֵי וַיֵּצֵא לְטִיל עִם שְׁרֵיו וְחַזְקָק לְבָזָמָאָד
וַיַּרְא לְעַקֵּר הָאִילָן לְגַמְרֵי וּבְשֶׁבָּא אֶלְיוֹ נָתַן קֹול גְּדוֹלָה וַיַּנְפֵל עַלְיוֹ
פְּחַד וְחַזְרָה לְאַחֲרֵיו וּבָא בְּכֻעָם גְּדוֹלָה וְחַזְרָה וְהַיָּה הוֹלֵךְ בְּתֹוךְ כֵּה
גְּסַתְּפֵל וַיַּרְאָה בְּגִינִּיאָדָם יוֹשְׁבִים (הִנֵּנוּ הַכְּתָת אֲנָשִׁים שֶׁל הַחֲכָם הַגָּל),
וַיָּשַׁלֵּחַ אֵיזָה אֲנָשִׁים מִאֲנָשָׁיו לְעֹשֹׂת לְהָם כְּרָאוֹי כְּדֶרֶךְ תְּמִיד

זֶקֶן נָתֵן וְכֹא יַעֲבֹר

(היננו שזה הפלך שליח להזיקם בדרכם), וכיון שראו אותן אותן אותה המשפחחה של בני אדם היל, נפל עליהם פחד ואמר להם הזקן היל: אל תפחדו וכשגת קרבו השדים לשם, לא היו יכולים לחתוך אליהם מחתמת העגול היל שהיה סביבותם, ושליח שלוחים אחרים, ולא היו יכולים גם מכם לקרב אליהם, ובקש מהזקן בעצמו, ולא היה יכול גם הוא לקרב אליהם, ואחר שאתה מבקש, אגית אותה לבנים, אבל אין לך שליח יחידי, ואגית אותה עם עוד אחד לבנים, ופתח להם פתח ונכנסו, וחזר וסגר העגול אמר הפלך להזקן: איך אתה בא לישב על מקום שלך? אמר לו: מפני מה הוא מקום? הוא מקום שלוי! אמר לו: אין אתה מתירא מפני שהוא ישיב לו: לאו! אמר לו: אין אתה מתירא? ופשט עצמו ונעשה גדול מאד עד השמים, ורצה לבלעו אמר הזקן: אפיעל-פיבון אייני מתירא כלל, אך אם אני רוץ, תהיה אתה מתירא מפני והלך והתפלל קצת, ונעשה עב וענן גדול, והוא רעים גדולים, והרעם הורג אותם, וגחרגו כל השמי מלאכה שלו שהיה עמו, ולא נטהר כי אם הוא עם האחד שהיה עמו שם בתוד העגול, ובקש אותו שיפסק הרעם, ופסק.

כָּךְ הַשְׁלָחוּ שְׂהָאָה הַשְׁלָחוּ

(ל) אנשי חצר שהיו כולם אוכלים על שולחן אחד אף על פי של אחד יש לו בית בפני עצמו אינם צריכים עירוב מפני שהם אנשי בית אחד ואם הוצרכו לעשות עירוב עם אנשי חצר אחרת עירוב אחד (לכלן) ופת אחד בלבד מולייכין לאותו מקום שערבין עמו ואם היה עירוב בא עצמם אינם צריכים לחת עירוב כדין בית שמנים בו עירוב של אלו הבתים כבית אחד

צַק נָתֵן וְלֹא יִעֲבֹר

ג' ליל ← אֶתְפָּרֶט פָּזָה רַצִּית זָצִ"ל "אֲזֶר אֶתְפָּרֶט מְקוֹזָה שְׂדֵךְ אֶתְפָּרֶט רַבְּנָן עַזְּחָה תְּקֹזָה לְפָכֶל" ←
30 → "חַק נָתֵן וְלֹא יִעֲבֹר" יָצָא לְאוֹרֶת ע"י הַוֹּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית תִּיקְוָן המידות

הם חשובים: הגה וכן אם הרבה בע"ב אוכלים בחדר אחד כל אחד על שלחנו אף שבכל אחד ישן בחדר בפני עצמו עירוב אחד לכלם הוואיל ואין מחייבת מפסקת בין מקום אכילתון הווי כחמשה שעשבותו בטרקלין וכו' ואע"פ שפורסין לעיתים וילוں לפניהם לצניעות לא מיקרה מחייבת הוואיל ולא הווי שם בקביעות (ר' ירוחם חט"ז): (ה) מי שאוכל במקום אחד ישן במקום אחר מקום אכילתתו הויא העיקר ושם הויא אוסר הילך האחין שאוכלים בבית אביהם ויישנים בבתיהם אינם אומרים ואם נתן להם פרם ואוכלים בבתיהם אומרים והני מיili כשהנותנים בני שאר החצר עירוב בא' מבתים אלו או שאין עליהם דיוורים בחצר נתונים העירוב בא' מבתים אלו או שאין בהם דיוורים בחצר אינם צריכים לערב: (ו) מי שיש לו חמשה נשים וחמש' עבדים מקבלים ממן פרם וכל אחד אוכל בביתו וכן תלמיד המקובל פרם מרבו ואוכל בביתו אינם אומרים זה על זה אם אין עליהם דיוורין בחצר או אם העירוב בא' אצלם: (ז) עשרה בתים זה לפנים מזה וכולם עוברים זה לזה ויוצאים דרך החיצון לחצר שניים הפנימיים בלבד צריכים ליתן בעירוב והשאר פטורים שהשובים כולם בבית שער: (ח) המתארח בחצר אפילו נתארח בבית בפני עצמו עצמו אם לא נתארח דרך קבוע אלא לשלושים يوم או פחות אינו אוסר על בני החצר והוא מהם מותרים בין ביתו לבין ביתם: הגה ואפילו אם האורחים רבים ובעל הבית א' ודוקא בדאיכה בעל הבית אחד קבוע דאז האורחים בתלים לגבייה אבל אורחים בלבד אומרים זה על זה מיד תה"ד סימן ע"ז מגמ' סוף דף ע' ועיין לקמן סוף סימן שצ"א: [ועכו"ם המתארח עיין לעיל סימן שפ"ד]:

סימן שעא (ח) א' מבני החצר שהניח ביתו והלך ושבה בחצר לאחר אפילו הייתה סמוכה לחצרו אם המיח מלבו

ואין דעתו לחזור לביתו בשבת hari זה אינו אומר עליהם מה דברים אמרים בישראל אבל בעכו"ם אפילו הלא לשבות בעיר אחרת אסור עליהם עד שישכרו ממנה אם הוא קרוב מהלא יום אחד שהרי אפשר שיבא בשבת אבל אם רחוק יותר אינו אסור ויש אמרים שגם בעכו"ם אם הלא לשבות בחצר אחרת אינו אסור [ובן נראה עיקר] ואם בא העכו"ם בשבת עיון לעיל סימן שפ"ג]: (ב) ישראל בן חצר זו שלא לשבות בחצר אחרת ואין דעתו לחזור בשבת ואח"כ גמלך בשבת וחזור אינו אסור: (ג) אחד מן השוק שהוא לו בית בחצר ומת והניח רשותו לאחד מבני החצר אם מת מביעוד يوم אין הזוכה אסור שהעירוב שמערב על ביתו מותר גם מה שירש ואם מת משחשיכה אסור ע"פ שעירוב הזוכה מהם אינו מועיל למה שירש אח"כ בשבת: (ד) אחד מן החצר שמת בשבת אם עירב אפילו ירש א' מבני השוק אינו אסור ואם לא עירב אם ירש אחד מן השוק כל זמן שאין בא לדור עמם אינו אסור בא לדור בשבת בבית מורישו אסור ואם יורשו א' מבני החצר אם עירב היורש והיה דרך עם המוריש אלא בבית אחר שבchezר אסור ע"פ שעירב היורש כיון שלא עירב המוריש ואם מביעוד يوم מת יורשו אחד מן השוק hari זה אסור והוא שבא היורש בבית אחד מורישו בשבת:

סִדְרַ קָרְבָּן תְּפִלּוֹת הַיּוֹם:

תתרגנ: רבוננו של עולם, אדון כל, אתה לבד יודע את עצמה, ואין מי שידע אותך כלל, רק אנו מאמינים באמונה שלך שאתך נמצא המחייב ייחיד קדמון נצחי בלי ראשית בלי תכליות, אתה בראשת העולם יש מאיין המהלך זה חמשת אלףים וכו', וברוחך מיד

זֶקְןָ נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

גִּלְעָן
אֵלֶּא פָּזָה רְצִית אַצְּבָל "אֱלֹהִים מְקוֹם שְׂדֵךְ אֲחֵר מִסְפֵּרִי רַבְּנָיו אֲחֵר תְּקִוָּךְ לְפָלָא"
חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר יָצָא לְאָרוּעַ הַזָּכָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות 30

הַגְּדוֹלִים הַתְּחִילָתָ לְהָאִיר בְּנָנוּ אֲמֹנוֹגָתָה הַקְּדוֹשָׁה עַל יְדֵי אֲבוֹתֵינוּ
אֲבָרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, אֲשֶׁר הֵם הַתְּחִילָוּ לְגַלְוָת אֱלֹהָוֹת בְּעוֹלָם
וְאַחֲרֵיכֶם נָתַת לָנוּ תּוֹרַת הַקְּדוֹשָׁה בְּכֶתֶב וּבְעַל פֶּה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
גְּבִיאָה גָּאָמֵן בַּיְתָךְ אֲשֶׁר הוּא הָאִיר עִינֵינוּ וּפְתַח לָנוּ אָוֶר הַדִּעָת
לִיְדֻע וְלַהֲזִיע וְלַהֲזִדְע בַּי אַתָּה הוּא ה' אֱלֹקֵינוּ אֵין עוֹד מַלְבָּדָה, עַל
יְדֵי כָּל הַגְּדוֹלָות וְהַגְּוֹרָאות אֲשֶׁר עָשָׂה עָמָנוּ לְחִזְוִתֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה
וּבְחִמְלָתָה הַגְּדוֹלָה הַסְּפָת חָסֵד וּטוֹב, וּשְׁלָחָת לָנוּ בְּכָל דָּוֶר צְדִיקִים
אֲמֹתִים, זָקְנִים וְגִבְעָאים, רָאשׁוֹגִים וְאַחֲרֹוגִים, תְּפָאִים וְאַמּוֹרָאים,
וּרְבָנָנוּ סְבָורָאי, וְגָאוֹגִים וּרְבָנִים וְחִסְדִּים צְדִיקִים וְקָדוֹשִׁים שֶׁהָיוּ
בְּכָל דָּוֶר וְדָוֶר, עד שְׁזָכִיתֵנוּ גַּם בְּדָוֹרוֹת הָאֱלָה וּשְׁלָחָת לָנוּ צְדִיקִים
נֹרָאים בְּאֱלָה:

תתרננא: על פָנֵינוּ בְּרַחְמֵיךְ הַרְבִּים לִילָךְ בְּדָרְכֵיכֶם וְלִצְיָת אָוֹתֶם
בְּכָל אֲשֶׁר צָוָו אֹתָתָנוּ, וְלִהְיוֹת בְּרַצּוֹנָם בְּאָמָת בְּכָל עַת, לִמְדָנוּ
וְהַזְּרָנוּ אֵיךְ לְהַמְשִׁיךְ עַלְיָנוּ הָאֲמֹנוֹגָה הַקְּדוֹשָׁה שַׁהְמַשְׁיכָו אֲבוֹתֵינוּ
וּרְבָוֹתֵינוּ הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים מִמְּקוֹם שַׁהְמַשְׁיכָו עַל יְדֵי קָדְשָׁתֶם
הַעֲצֹמָה עַד שְׁזָכוּ לִמְה שְׁזָכוּ זָכָנוּ לְהַמְשִׁיךְ עַלְיָנוּ אֲמֹנוֹגָתֶם וְחִסְדָם
וּטוֹבָם וְצִדְקָתָם אֲשֶׁר יִגְעַז וּטְרַחּו בְּמִסְרֹות נִפְשָׁ בִּגְיוֹזָת וּטְרַחּוֹת
גְּדוֹלָות מַאֲדָל לְהַטִּיב לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדָוֹרוֹת עַזְלָם וְהַעֲקר
לְהַמְשִׁיךְ וּלְגַלְוָת הָאֲמֹנוֹגָה הַקְּדוֹשָׁה לְכָל בְּאֵי עַזְלָם וּבְפֶרֶט לְיִשְׂרָאֵל
עִם קְדוֹשָׁ, עִם קָרוֹבָו עִם סְגָלָה עַזְרָנוּ וְהַזְּשִׁיעָנוּ בָּעֵת צָרָה הַזֹּאת
לְמַעַן כָּחָם וְזָכָותָם הַגְּדוֹלָה וְהַקְּדוֹשָׁה הַגּוֹרָא וְהַגְּשָׁגָב מַאֲדָל עד אֵין
חִקָּר הַזְּשִׁיעָנוּ אֱלֹקִים בַּי בָּאוּ מִים עַד נִפְשָׁ, זָכָנוּ לְאֲמֹנוֹגָה שְׁלָמָה
בְּאָמָת, עַד שְׁגַזְבָּה בְּכָל פָּעָם לְבָזָא עַל יְדֵי הָאֲמֹנוֹגָה הַקְּדוֹשָׁה אֶל
הַדִּעָת וְתִתְפְּשַׂט הָאֲמֹנוֹגָה הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל הָאֲבָרִים
וְגִזְבָּה תִּמְדִיד לְדָבָר הָאֲמֹנוֹגָה הַקְּדוֹשָׁה בְּפֶה מֶלֶא וּבְלֶב שְׁלָם בְּאָמָת

כמו שגовар: "חָסֵדִי ה' עֹזֶל אֲשִׁירָה, לְדוֹר וְדוֹר אָזְדִיעַ אַמּוֹגֶתֶת בְּפִי" וגовар: "זַיְדָה שָׁמִים פָּלָאָה ה', אֲפָאַמּוֹגֶתֶת בְּקָהָל קָדוֹשִׁים" וגовар: "לְדוֹר וְדוֹר אַמּוֹגֶתֶת, כּוֹנְגָתָה אָרֶץ וְתַעֲמֵד" וגовар: "דָּרֶךְ אַמּוֹגֶתֶת בְּחַרְתִּי, מִשְׁפְּטֵיךְ שְׁנוּיתִי" וגовар: "כִּי יִשְׁרָר דִּבְרָה ה', וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאַמּוֹגֶתֶת" וגовар: "זַצְדִּיק בְּאַמּוֹגֶתֶת יְחִיה" וגовар: "זַאַמּוֹגֶתֶת וְחָסֵדִי עַמּוֹ וּבְשָׁמֵי תְּרוּם קְרָנוֹ" וגовар: "כִּי טֹב ה' לְעוֹזֶל חָסֵדֹו, וְעַד דָּוֹר וְדוֹר אַמּוֹגֶתֶת" וגовар: "זַאֲרִשְׁתֵּיךְ לִי לְעוֹזֶל, זַאֲרִשְׁתֵּיךְ לִי בְּצָדָק וּבְמִשְׁפָט וּבְחִסְד וּבְרָחוּמִים זַאֲרִשְׁתֵּיךְ לִי בְּאַמּוֹגֶתֶת וַיַּדְעָת אֶת ה' בְּרוֹךְ ה' לְעוֹזֶל אָמֵן וְאָמֵן":

טַפְלָה קי מתלנכ: {מיומל ע"פ תוכה ק"ה} "ה' אָזְרִי וַיְשֻׁעֵי מִמֵּי אִירָא, ה' מָעוֹז חַיִי מִמֵּי אָפָחָד בְּקָרְבָּן עַלְיִ מִרְעִים לְאַכְלָת בְּשָׁרִי, צָרִי וְאַיְבִּי לִי הַמָּה בְּשָׁלוֹ וְגַפְלוֹ" רבונו של עוזֶל מַלְאָ רְחוּמִים אֹזְהָב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל הַבּוֹחָר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, אָתָה יוֹדֵעַ אֶת רְבוּי הַצְּרוּזָת צְרוּזָות וַתְּכוּפּוֹת שְׁעַבְרוֹ עַל יִשְׂרָאֵל מִיּוֹם הַגָּלוֹת, בְּפִרְטָה מָה שְׁעַזְבָּר עַלְינוּ עַתָּה בִּימִים הַלְּלוֹ (ימיום שִׁיצָּה הַגּוֹיִה רָעָה וַהֲמָרָה לְקַח בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחִילָה) וְלֹא דִי לְנוּ מִפְּלָה הַשְׁגִּים שְׁעַבְרוֹ עַלְינוּ מָאֹז וְעַד עַתָּה, אָשָׁר גַּלְכָּדוּ בְּמָה וּבְמָה מִאַז שְׁנַׂשְׁוֹת לְשָׁבֵי וְלַרְעָב וְלַחֲרָב וְלַהֲעַבְיוֹרִים עַל דָת אָשָׁר זוּה קָשָׁה מַהֲכָל, מַלְבָד הַגְּפָשָׁות שְׁגַפְחָדוּ בְּפִחְדִים קָשִׁים וּמָרִים בְּלִי שְׁעוֹר אָשָׁר בְּמָה מֵהֶם מִתּוֹעַל יְדֵי זוּה וּבְמָה גְּחַלְישׁוּ בְּחַלְאִים רְעִים, וּבְמָה חַבְלוּ בְּעַצְמָן וּסְבָלוּ יִסּוּרִים קָשִׁים וּמָרִים וּעַצְוּמִים כִּי שִׁינְשָׁאָרוּ בְּדָת יִשְׂרָאֵל וּבְפִרְטָה הַרְחָמָנוֹת וַהֲצָעָר וַהֲמִרִירָות הַקָּשָׁה וַהֲכָבֵד שֶׁל גְּפָשָׁות אֲבִיהם וְאָמָם וּקְרוֹבֵיהם וְאֹזְהָבֵיהם אָשָׁר "כְּשַׁל כְּחַ הַסְּבָל" אוֹי לְנוּ עַל שְׁבָרָנוֹ אוֹי אוֹי וְאֹבֹוי, אוֹי מָה הָיָה לְנוּ, אוֹי מָה הָיָה לְנוּ מָה נִאמֵר וּמָה כִּדְבָר וּמָה גַּצְטָדָק הַאֲלָקִים מִצָּא אֶת

זֶקֶן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר ג' ר' יִשְׂרָאֵל מִזְרָחָיו תְּצַדֵּקָה שְׁדָךְ אֶחָד מִסְפָּרָה רַבָּנִי זְהִירָה תְּצִיקָוֹן לְפָלָא

עָזִיגִינוּ, מַה גִּזְעָק עַל שְׁבִרְנוּ, נְחַלָּה מִפּוֹתִינוּ וְלֹא דַי לְנוּ בְּכֶל זֶה
אֲשֶׁר בְּכֶל זוֹאת לֹא הִשִּׁיב אַפּוֹ מֵאָתָנוּ, וְעוֹד הַסִּיף לְהַכּוֹת אֹתָנוּ
מִכָּה עַל מִכָּה, כִּי עַד לֹא חִבְשָׁה מִכָּה הַרְאָשׁוֹנָה, אֲשֶׁר עִינִינוּ
עוֹלָלה לְגַפְשָׁנוּ עַל בָּנוֹת עִירָנוּ, עַל גַּפְשׁוֹת הַמִּכְבִּים וְהַמְּרוֹטִים,
גַּפְשׁוֹת הַגְּאָנְחִים וְהַגְּאָנְקִים אֲשֶׁר גַּלְכְּדוּ כִּבְרָה מִכָּל עִיר וְעִיר עוֹד
יָדוֹ גַּטְוִיה מִן אֹז וְעוֹד עַתָּה [עַד כִּי יָצָא הַקָּצֶף לְחַזּוֹר וְלַקְחָה בְּתוֹךְ
שָׁנָה עוֹד הַפְּעָם] אֹזִי אֹזִי, אֹזִי "מֵי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטָן הוּא",
אוֹזִי, אוֹזִי, מַה גַּעֲשָׁה, אוֹזִי אוֹזִי כִּי גַּסְטָם לְבָנוּ וְגַאֲטָם רֹזְחָנוּ אֲפָלוּ
מַלְצָעָק אֲלֵיכָה, הַז מְרֻבָּיו הַצְּרוֹת הַז מְרֻבָּיו הַהְתִּגְרוֹזָת שֶׁל הַבָּעֵל
דָּבָר, כִּי הַמְּלִחָמָה מִכָּל צָד, בְּגַשְׁמִיוֹת וְרוֹחָנִיוֹת מִבְּפִגְנִים וּמִבְּחוֹזִין,
בְּחוֹזִין שְׁבָלָה חִרְבָּה מְרִירֹות הַגּוֹרוֹת, וּבְבִיתָו וּבְתוֹכוֹ שֶׁל כָּל אַחֲד
וְאַחֲד מַתְגִּבר בְּגַבְלֵיו וּעֲרֵמִימִוּתֵיו וְתָאָוֹתֵיו וְהַרְהֹרִיו
וּמִחְשְׁבּוֹתֵיו וּכְיוֹ וְלֹא דַי שְׁאֵין אָנוּ זָכִין לְהַתְעֹזֵר וְלַשׁוֹב אֲלֵיכָה
בְּאַמְתָה עַל יְדֵי רַבָּיו הַצְּרוֹת אֲשֶׁר כְּוֹנַתָּךְ רַק בְּשַׁבְּיל זֶה לְבֶד, עוֹד
הַסִּיף לְהַתְלִבָּנוּ, וְרוֹצָח לְעַקְמָם אַת לְבָב פְּמָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָמָה
מִינִי עַקְמִימִוֹת עַל עַקְמִימִוֹת בְּלִי שְׁעוֹר עד שְׁתְּרִבָּה מִתְרִתְרִים
אַחֲר מְדוֹתִיךְ הַיְשָׁרוֹת וְהַגְּבוֹנוֹת בְּאַמְתָה: